

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2135/2025
27.03.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у ванпарничном поступку предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Тања Минчић Марковић, адвокат из ..., против противника предлачага Града Пирота, кога заступа Градско правобранилаштво Пирот, ради одређивања накнаде за национализовану имовину, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против решења Вишег суда у Пироту Гж 427/24 од 26.11.2024. године, у седници одржаној 27.03.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против става првог изреке решења Вишег суда у Пироту Гж 427/24 од 26.11.2024. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Пироту Р1 37/23 од 02.10.2024. године, ставом првим изреке, одбачен је предлог предлагача за исплату накнаде за национализовану имовину његовог правног претходника ББ, бившег из ..., а по правноснажном решењу о национализацији имовине Комисије за национализацију НОО Пирот – срез Ниш, број: 05-7172-60 од 09.02.1960. године и укидају све спроведене радње због апсолутне ненадлежности за одлучивање а због искључиве надлежности Агенције за реституцију. Ставом другим изреке, Основни суд у Пироту огласио се ненадлежним (грешком назначено стварно ненадлежним) за одлучивање у овој правној ствари, сходно члану 16. став 1. и 2. Закона о парничном поступку. Ставом трећим изреке, констатовано је да се пред Агенцијом за реституцију – Подручна јединица Ниш, води поступак по захтеву предлагача за враћање имовине под бројем 46-008854/12, која је предмет ванпарничног поступка, што подразумева и обештећење, односно новчану накнаду уколико се усвоји захтев предлагача за враћање национализоване имовине. Ставом четвртим изреке, констатовано је да ће одлука о трошковима зависити од коначног исхода поступка и од успеха странака у спору.

Решењем Вишег суда у Пироту Гж 427/24 од 26.11.2024. године, ставом првим изреке, потврђено је првостепено решење у ставовима првом, другом и трећем изреке, а жалба предлагача одбијена је као неоснована. Ставом другим изреке, првостепено решење у ставу четвртом којим је одлучено о трошковима поступка укинута је и предмет је враћен првостепеном суду на поновно одлучивање.

Против става првог изреке правноснажног другостепеног решења, тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност другостепеног решења у побијаном делу на основу члана 408. у вези члана 420. став 3. Закона о парничном поступку («Службени гласник РС», бр.72/11, 55/14, 87/20 и 10/23 – други закон), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

Према разлозима нижестепених судова, не постоји судска надлежност за одлучивање о предлогу тужиле за одређивање накнаде за национализовану имовину њеног правног претходника пок. ББ, бившег из ..., а која је национализована правноснажним решењем о национализацији Комисије за национализацију НОО Пирот – срез Ниш, број: 05-7172-60 од 09.02.1960. године, а који поступак се већ води пред Агенцијом за реституцију под бројем 46-008854/21, све ово применом одредбе члана 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, као и чланова 16. став 1. и 2. Закона о парничном поступку који се сходно примењује према члану 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности јер су нижестепени судови правилно закључили да у конкретном случају не постоји надлежност суда да о предлогу предлагача одлучује. Ово стога што је одредбом члана 51. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу («Сл. гласник РС», бр.72/2011 ... 153/2020), основана Агенција за реституцију, ради вођења поступка и одлучивања о захтевима за враћање имовине, као и ради исплате новчане накнаде и обештећења и обављања других послова утврђених законом и која према члану 40. по захтеву за враћање имовине води поступак у складу са овим законом и законом којим се уређује општи управни поступак, све ово у случају када је имовина одузета применом, поред осталих, и Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта («Службени лист ФНРЈ», бр. 52/58). Како је правном претходнику предлагача решењем број 05-2172/1-60 од 09.02.1960. године, имовина у погледу које предлагач тражи обештећење, одузета применом наведеног закона, право на враћање имовине или обештећење предлагач може остварити искључиво у поступку који води Агенција за реституцију, која о њеном захтеву и треба да одлучи применом Закона о враћању одузете имовине и обештећењу и закона којим се уређује општи управни поступак. Предлагач је овај поступак пред Агенцијом за реституцију и покренула а наводи ревизије о могућности да и суд паралелно води поступак, неосновани су јер решавање о захтеву предлагача није у надлежности суда.

Због тога су нижестепени судови правилно закључили да не постоји судска надлежност те је правилно примењена одредба члана 16. Закона о парничном поступку који се сходно примењује на основу одредбе члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку.

Из изнетих разлога, Врховни суда је применом члана 414. став 1. у вези члана 420. став 6. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић